

नेपाल सरकार
शहरी विकास मन्त्रालय

सूचनाको हक्सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र

नियमावलीको नियम ३

बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

सूचना सार्वजनिक गर्ने निकायको नाम : शहरी विकास मन्त्रालय

नेपाल सरकार
शहरी विकास मन्त्रालय
आ.व. २०७९/८०को चैत्र मसान्तसम्मको त्रैमासिक अद्यावधिक सूचना

अद्याविधिक गरी प्रकाशित सूचनाको विवरणको सूची	कैफियत
(१) मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति	
(२) मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार	
(३) मन्त्रालयका कर्मचारीहरु (संख्या, नाम र कार्यविवरण) तथा सङ्गठन संरचना	
(४) मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा	
(५) सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:	
(६) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:	
(७) निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:	
(८) निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:	
(९) क. यस अवधिमा सम्पादन गरेको कामको विवरण:	
(९) ख. यस अवधिको प्रगति	
(१०) सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद निकाय प्रमुख : सुरेश आचार्य, नेपाल सरकारको सचिव सूचना अधिकारी : सुरेश कुमार वाग्ले, सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर	
(११) ऐन नियम र विनियम वा निर्देशिकाको सूची	
(१२) आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण	
(१३) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण	
(१४) अधिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गरेको भए सो को विवरण	
(१५) सार्वजनिक निकाएको बेभसाइट भए सो को विवरण www.moud.gov.np	
(१६) सार्वजनिक निकाएले आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक सहायता ऋण, अनुदान एंव प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण	
(१७) सार्वजनिक निकाएले संचालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन	
(१८) सार्वजनिक निकाएले वर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि	
(१९) सार्वजनिक निकाएमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको विवरण	
(२०) सार्वजनिक निकाएका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सो को विवरण	

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

शहरी विकास मन्त्रालय केन्द्रीय तहको नीति निर्माण गर्ने निकाय हो । नेपाल सरकारको मिति २०६९।०५।०२ को निर्णयानुसार सहरी विकास मन्त्रालयको गठन भएको हो । नेपाल सरकार (मं.प.) को मिति २०७४।१२।१४ को निर्णयानुसार पुर्नगठन पछि यस मन्त्रालयले हाल सहरी विकास, आवास, भवन निर्माण सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने जिम्मेवारी रहेको छ । साथै नेपाल सरकार (मन्त्रीपरिषद) को मिति २०७९।०४।१९ को निर्णयानुसार यस मन्त्रालयमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय अन्तर्गतको स्थानीय पूर्वाधार विभागको समेत जिम्मेवारी प्राप्त भएको छ ।

२. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

नेपाल सरकार (मं.प.) को मिति २०७४।१२।१४ को निर्णयानुसार पुर्नगठन भएको सहरी विकास मन्त्रालयलाई नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिमको क्रम संख्या २० मा देहायको कार्यक्षेत्र तोकिएको छ ।

- १ सहरी विकास सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- २ बस्ती विकास, सहरी विकास र आवास विकाससम्बन्धी नीति, कानून, मर्मत तथा व्यवस्थापन;
- ३ राष्ट्रिय भवन संहितासम्बन्धी नीति, कानून, मर्मत तथा व्यवस्थापन;
- ४ संघीय सचिवालयको भवन निर्माण, मर्मत तथा व्यवस्थापन;
- ५ राष्ट्रिय सहरी पूर्वाधार विकास, सङ्घीय सरकारी आवास, भवन निर्माण तथा मर्मत सम्भार;
- ६ विशिष्ट सहरी संरचना;
- ७ राष्ट्रियस्तरका संयुक्त र बहुतले आवाससम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- ८ लोपोन्मुख, सीमान्तकृत, गरिब, जेष्ठ नागरिक लक्षित आवास व्यवस्थापन नीति, कानून मापदण्ड
- ९ नगर विकास कोष;
- १० मन्त्रालयसम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संस्थासँग सञ्चिय, सम्झौता, सम्पर्क र समन्वय ;
- ११ मन्त्रालयसम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन ;
- १२ नेपाल इन्जिनियरिङ समूहको विलिङ्ग एण्ड आर्किटेक्ट उपसमुहको सञ्चालन ।

३. मन्त्रालयका कर्मचारीहरु (संख्या, नाम र कार्यविवरण) तथा सङ्गठन संरचना:

शाखा/कार्यकक्ष	पद	सेवा	समूह	नाम थर	फोन नं.	कैफियत
माननिय मन्त्री	माननिय मन्त्री			मा. सीता गुरुङ	४२०००३४	
	स्वकीय सचिव			श्री हेमन्त गुरुङ		
मा.मन्त्रीको निजि सचिवालय	उपसचिव	प्रशासन	सामान्य प्रशासन			
	शाखा अधिकृत	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		४२०००३५	
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री भावना श्रेष्ठ		
	सहायक सामाजिक परिचालक			श्री अमित जमरकटेल		
	हलुका सवारी चालक			श्री केदार प्रसाद वारले		
	कार्यालय सहयोगी			श्री चाँदनी डिम्बुङ्ग		
	कार्यालय सहयोगी			श्री एन्जिला लोचन		
सचिव	सचिव			श्री सुरेश आचार्य		
सचिवको सचिवालय	शाखा अधिकृत	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री युनिल राई	४२११६७३	
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री स्नेह निरौला		
	हलुका सवारी चालक			श्री अनिल पौडेल		
	हलुका सवारी चालक			श्री धनराज खतिवडा		
	कार्यालय सहयोगी			श्री पुस्कर खड्का		
	कार्यालय सहयोगी			श्री मथुरा थापा		
प्रशासन महाशाखा	सहसचिव	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री प्रदीप परियार	४२११५६०	
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	विविध	श्री राजेन्द्र महर्जन		
	हलुका सवारी चालक			श्री किसन रोकाया		
	कार्यालय सहयोगी			श्री मधु बुढाथोकी		
कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री डिल्लीराज श्रेष्ठ	४२००२६२	
	शाखा अधिकृत	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री सिन्धु पाठक	४२११८७६	
	शाखा अधिकृत	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री रमाकान्त अर्याल		
	नायब सुब्बा	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री इन्दिरा जोशी (श्रेष्ठ)		
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	विविध	श्री विजय महर्जन		
	कार्यालय सहयोगी			श्री दुर्गा बस्नेत		
आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री जीवनराज सेठाई	४२११८८३	
	शाखा अधिकृत	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन		४२००००४	
	नायब सुब्बा	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री युवराज गिरी	४२००३९१	
	पुस्तकालय सहायक	शिक्षा	शिक्षा (अभिलेख व्यवस्थापन कक्ष)	श्री सुवास चौधरी		
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री कमला देवी भुसाल	४२०००११	
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री माडसुहाड नेम्वाड		
	हलुका सवारी चालक			श्री ज्ञान बहादुर बोगटी		

शाखा/कार्यकक्ष	पद	सेवा	समूह	नाम थर	फोन नं.	कैफियत
आर्थिक प्रशासन शाखा	हलुका सवारी चालक			श्री सरोज श्रेष्ठ		
	हलुका सवारी चालक			श्री मनोज कुमार राई		
	कार्यालय सहयोगी			श्री जय बहादुर भण्डारी		दर्ता/चलानी
	कार्यालय सहयोगी			श्री हेम कुमारी गिरी		दर्ता/चलानी
	कार्यालय सहयोगी			श्री दिपक कार्की		दर्ता/चलानी
	कार्यालय सहयोगी			श्री रितु गिरी		
	कार्यालय सहयोगी			श्री गिता पौडेल		
	कार्यालय सहयोगी			श्री विवस जसराज		
	कार्यालय सहयोगी			श्री मन्जु श्रेष्ठ		सरसफाई
कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव	नेपाल प्रशासन	लेखा	श्री हीरा न्यौपाने	४२११८५७	
	लेखा अधिकृत	नेपाल प्रशासन	लेखा	श्री भुवनसिंह थापा	४२००५३५	
	लेखापाल	नेपाल प्रशासन	लेखा	श्री सिद्धान्त दाहाल		
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	विविध	श्री सुस्मा चौधरी		
	बेरुजु लेखापाल	नेपाल प्रशासन	लेखा	श्री अर्जुन बहादुर थापा		
	हलुका सवारी चालक			श्री राम शरण थापा		
	कार्यालय सहयोगी			श्री अर्जुन बहादुर थापा		
	कार्यालय सहयोगी			श्री अमृता वस्नेत		
	उपसचिव	न्याय	कानून	श्री उपेन्द्र केशर खनाल	४२०००७५	
शहरी विकास महाशाखा	नायव सुब्बा	न्याय	कानून	श्री रोमिका भट्टराई		
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	विविध	श्री पुजा उपाध्याय		
	कार्यालय सहयोगी			श्री कन्चन कुमारी सरदार		
	सहसचिव	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री पद्म कुमार मैनाली	४२००२८२	
शहरी पूर्वाधार शाखा	नायव सुब्बा	नेपाल प्रशासन	सा.प्र.	श्री सुवास प्रसाद निरौला		
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री शीला उप्रेती		
	कार्यालय सहयोगी			श्री इन्दिरा वस्नेत खन्ती		
अन्तर प्रादेशिक विकास योजना समन्वय शाखा	सि.डि.ई.	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री सुमन सालिके		
	ईन्जिनियर	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री आस्था पन्त		
सामाजिक समन्वय शाखा	सि.डि.ई.	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.			
	ईन्जिनियर	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री रेनुका भण्डारी	४२११८७३	
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध				
सामाजिक समन्वय शाखा	वरिष्ठ समाजशास्त्री	विविध	विविध	श्री कमल अधिकारी		
	शाखा अधिकृत	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री सुमित्रा लिम्बु		
	ईन्जिनियर			श्री रामचन्द्र थापा		

शाखा/कार्यकक्ष	पद	सेवा	समूह	नाम थर	फोन नं.	कैफियत
भवन आवाश तथा योजना महाशाखा	सहसचिव	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री दिलीप भण्डारी	४२००३९३	
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री रिता कुमारी खन्नी		
	कार्यालय सहयोगी			श्री सुनिता सेठाईं		
	कार्यालय सहयोगी			श्री जलुमाया राई		
भवन शाखा	सि.डि.ई.	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री चन्द्रशेखर महतो	४२११४८८	
	ईन्जिनियर	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री मन बहादुर परियार		
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री सरस्वती दाहाल		
आवाश शाखा	सि.डि.ई.	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.			
	ईन्जिनियर	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री गरिमा भारती		
	ईन्जिनियर	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री आस्था आचार्य		
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री		
योजना तथा विकास सहायता समन्वय शाखा	सि.डि.ई.	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री सुरेश कुमार वाग्ले	४२११८७८	
	ईन्जिनियर	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री अर्जुन महतो कुशवाहा		
	ईन्जिनियर	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री परीक्षा सिंह		
अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा	उपसचिव	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री प्रेमराज लुइटेल	४२११८६९	
	ईन्जिनियर	ने.ई.	सिभिल/बि.एण्ड आर्क.	श्री अविनाश श्रीवास्तव		
	शाखा अधिकृत	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री गिता आचार्य		
स्थानीय पूर्वाधार हेने महाशाखा	सहसचिव	ने.ई.	सिभिल/जनरल	श्री महेश अर्याल		
	सि.डि.ई.	ने.ई.	सिभिल/जनरल	श्री जनकराज पन्त		
	सि.डि.ई.	ने.ई.	सिभिल/जनरल	श्री निरुपम मिश्र		
	नायव सुब्बा	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्री शेरबहादुर वली		
	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		श्री ज्योति न्यौपाने		
	कार्यालय सहयोगी			श्री रिता चौलामाईं		
	कार्यालय सहयोगी			श्री सीता लम्साल		

३.१. मन्त्रालयको दरबन्दी

दरवन्दी तेरिज

सि.नं.	प्रस्तावित पदको नाम	श्रेणी	सेवा	समुह	उपसमुह	जम्मा
१	सचिव	रा.प. विशिष्ट	इन्जिनियरिङ			१
२	सहसचिव	रा.प.प्र.	प्रशासन			१
३	सहसचिव	रा.प.प्र.	इन्जिनियरिङ	सिभिल	वि.आ.	२
४	उपसचिव	रा.प.द्वि	प्रशासन	सा.प्र.		३
५	उपसचिव	रा.प.द्वि	प्रशासन	लेखा		१
६	कानून (उपसचिव)	रा.प.द्वि	न्याय	कानून		१
७	व.समाजशास्त्री	रा.प.द्वि	विविध			१
८	सिनियर डिभिजन इन्जिनियर	रा.प.द्वि	इन्जिनियरिङ	सिभिल	वि.आ.	६
९	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.		६
१०	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	कानून	न्याय		०
११	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	लेखा		१
१२	इन्जिनियर	रा.प.तृ.	इन्जिनियरिङ	सिभिल	वि.आ.	८
१३	नायव सुव्वा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्र.		७
१४	नायव सुव्वा	रा.प.अनं.प्र.	कानून	न्याय		१
१५	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा		१
१६	कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध	विविध		११
१७	पुस्तकालय सहायक	रा.प.अनं.प्र.	शिक्षा	पुस्तकालय विज्ञान		१
१८	टाइपिष्ट	रा.प.अनं.द्वि	प्रशासन	सा.प्र.		१
१९	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन				७
२०	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन				१७
जम्मा दरबन्दी						७७

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा:

मन्त्रालयबाट सबसाधारण लक्षित प्रत्यक्ष सेवा संचालन नहने, परोक्ष कार्यहरू नेपाल सरकार कार्य विभाजन नियमावली बमोजिम यस मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रमा परेका विषय र सम्बन्धित महाशाखा तथा शाखाहरूको काम कतव्यमा तपशिल बमोजिम रहेका छन् ।

महाशाखागत कार्य विवरणः

क) प्रशासन महाशाखा

- १) मन्त्रालयसँग सम्बन्धित कानूनको कार्यान्वयन, सुधार, संशोधन र परामर्श सम्बन्धी,
- २) नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट र स्यानीटरी उपसमूहहरूको संचालन, नियुक्ति, पदस्थापन, सरुवा, बढुवा, काज, कायम मुकायम, पुरस्कार र दण्ड, विभागीय कारवाही, अवकाश र राजिनामा सम्बन्धी तथा सेवाका अन्य शर्त सम्बन्धी,
- ३) आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी,
- ४) वेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी,
- ५) आन्तरिक व्यवस्थापन, गुनासो व्यवस्थापन र सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी,
- ६) प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी,
- ७) वैदेशिक छात्रवृत्ति र अध्ययन भ्रमण/तालिम/गोष्ठी/सेमिनारमा मनोनयन सम्बन्धी,
- ८) क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी,
- ९) प्रशासनिक व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी,
- १०) मन्त्रिपरिषद्मा पेश हुने प्रस्ताव सम्बन्धी ।

अ. कर्मचारी प्रशासन शाखा

- १) मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी,
- २) स्वीकृत दरबन्दी निजामती कितावखानामा दर्ता सम्बन्धी,
- ३) मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा रिक्त रहेका पदपूर्तिका लागि माग गर्ने र छनौट भई आएका कर्मचारीहरूलाई नियुक्ति, बढुवा तथा पदस्थापन सम्बन्धी,
- ४) मातहतका निकायको कर्मचारीहरूका कार्य सम्पादन मूल्यांकन सम्बन्धी,
- ५) कर्मचारीहरूको विवरण, दरबन्दी, हाजिरी, गयल, विदा रेकर्ड र व्यक्तिगत अभिलेख सम्बन्धी,
- ६) विभागीय कारवाही सम्बन्धी,
- ७) निमित्त, कायम मुकाम, काज सम्बन्धी,
- ८) वैदेशिक छात्रवृत्ति र अध्ययन भ्रमण/तालिम/गोष्ठी/सेमिनार का लागि उम्मेदवार मनोनयन सम्बन्धी,
- ९) अध्ययन वा तालिममा जाने र फर्कने व्यक्तिहरूको विवरण सम्बन्धी,
- १०) सम्बद्धता निर्धारण सम्बन्धी,
- ११) मन्त्रालयले सम्पन्न गर्नुपर्ने बढुवा समितिको सचिवालय सम्बन्धी,

आ. आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

- १) कर्मचारीहरुको आन्तरिक खटनपटन र आन्तरिक व्यवस्थापन सम्बन्धी,
- २) मन्त्रालयका लागि आवश्यक परिवहन एवं संचार संयन्त्रको व्यवस्थापन सम्बन्धी,
- ३) मन्त्रालयका लागि आवश्यक सवारी साधन, मेशिनरी औजार तथा जिन्सी सामानहरुको खरिद, भण्डारण, आपूर्ति, मर्मत, सम्भार, जिन्सी निरीक्षण तथा लिलाम बिक्रिको व्यवस्था सम्बन्धी,
- ४) मन्त्रालयको सुरक्षा तथा सरसफाइ प्रबन्ध सम्बन्धी,
- ५) कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी,
- ६) कर्मचारी बैठक र सोको निर्णय कार्यान्वयन एवं अनुगमन सम्बन्धी,
- ७) मन्त्रालय र अन्तरगत निकायमा कार्यरत कर्मचारी र राष्ट्रसेवकको सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी,
- ८) मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुले सम्पादन गर्ने कार्यहरुका सम्बन्धमा आइपर्ने विभिन्न गुनासो व्यवस्थापन, उजुरीको छानविन तथा संसदीय निगरानी निकायबाट प्राप्त सूझाव व्यवस्थापन सम्बन्धी,
- ९) अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको सहायक सम्पर्क विन्दु भई कार्य गर्ने सम्बन्धी,
- १०) मन्त्रालयका कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन सम्बन्धी ।

ई. आर्थिक प्रशासन शाखा

१. मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायको वार्षिक बजेट तयारी, संशोधन र रकमान्तर सम्बन्धी,
२. मन्त्रालय अन्तर्गतका विकास आयोजना तथा कार्यक्रम तर्जुमामा सहयोग सम्बन्धी,
३. वैदेशिक सहयोगमा सञ्चालित आयोजनाहरुको सोधभर्ना सम्बन्धी,
४. अखिलयारी बाँडफाँड सम्बन्धी,
५. स्वीकृत बिनियोजन बमोजिम बजेट खर्चको केन्द्रीय लेखा सम्बन्धी,
६. विनियोजन, धरौटी र राजशक्ति विवरण अद्यावधिक सम्बन्धी,
७. लेखा परीक्षण सम्बन्धी,
८. मातहत निकायको आर्थिक प्रशासन कार्यको अनुगमन सम्बन्धी,
९. बेरुजु अभिलेख र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी,
१०. आर्थिक प्रशासन शाखासंग सम्बन्धित कार्यको प्रगति विवरण सम्बन्धी ।

ई. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

१. ऐन, नियम, गठन आदेश, विनियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्डको मस्यौदा तयारी एवं परिमार्जन सम्बन्धी,
२. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायलाई दिने कानुनी राय परामर्श सम्बन्धी,
३. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायका तर्फबाट दिने लिखित जवाफ एवं प्रतिउत्तर सम्बन्धी,
४. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायको मुद्दाको रोहमा प्रतिरक्षा सम्बन्धी,

५. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट गरिने वार्ता, संझौता आदिमा सहभागिता, वार्ताका बुँदा तयारी एवं संझौताको मस्यौदा सम्बन्धी,
६. नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिने सूचना सम्बन्धी,
७. मानव अधिकार सम्बन्धी,
८. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकाय पक्ष विपक्ष हुने वा भएको मुद्दामा सम्बन्धित अड्डा अदालतमा दिइने उजूरी वा प्रतिवाद वा लिखित जवाफ वा पुनरावेदनको लिखत तयारी र महान्याधिवक्ताको कार्यालयसँग समन्वय सम्बन्धी,
९. अदालतबाट भएका फैसला तथा निर्देशनात्मक आदेशको अभिलेख एवं कार्यान्वयन सम्बन्धी।

ख) सहरी विकास महाशाखा

१. राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सहरी पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, रणनीति, योजना, भौतिक विकास योजना, कार्यक्रम तथा सहरी विकास आयोजनाहरूको अनुगमन, नियमन तथा समन्वय सम्बन्धी,
२. अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवर्द्धता अनुरूप दिगो विकास लक्ष्य, जलवायु अनुकूलन, नयाँ सहरी एजेण्डा (हाविटयाट - ३) अन्तर्गतका कार्य योजनाहरूको कार्यान्वयनका लागि समन्वय सम्बन्धी,
३. राष्ट्रिय महत्वका अन्तरप्रादेशिक सहर र अन्तर्राष्ट्रिय सिमानामा अवस्थित सहरको पहिचान र प्रवर्द्धन सम्बन्धी,
४. प्रदेश एवं स्थानीय तहहरूसंगको समन्वयमा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना तयार गर्ने, सोको डिजाइन, निर्माण सम्बन्धमा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने सम्बन्धी,
५. भौतिक विकास आयोजनाको तयारी, वर्गीकरण र आयोजना बैक तयार गर्ने सम्बन्धी,
६. केन्द्रीय तथा प्रादेशिक स्तरका रणनीतिक सहरी पूर्वाधार (मेगा सिटी, स्मार्ट सिटी, हिमाली सहर, नयाँ सहर, खाड्य हरियाली सहर, सघन सहरी विकास) आयोजनाहरूको कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी,
७. विशिष्ट प्रकृतिका सहरी संरचनाको योजना तर्जुमा, अनुगमन, नियमन, मूल्यांकन तथा समन्वय सम्बन्धी,
८. सहरी विकासको प्राविधिक, आर्थिक, सामाजिक तथा वातावरणीय विषय सम्बन्धी,
९. सहरी विकासमा संलग्न संघ, प्रदेश, स्थानीय तह लगायतका सरकारी, विकास साझेदार, गैर सरकारी र निजी संस्था तथा निकायहरूबीच समन्वय सम्बन्धी,
१०. नगर विकास कोषको परिचालन गरी स्थानीय तहलाई प्राविधिक सहयोग एवं वित्तीय क्रहन अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धी,
११. लैंगिक सामाजिक समावेशिकरण सम्बन्धी,
१२. लोपोन्मुख, सिमान्तकृत, गरिब, जेष्ठ नागरिक तथा अन्य लक्षित वर्गलाई जलवायु अनुकूलित, वातावरण मैत्रि तथा बहुविपद प्रतिरोधात्मक आवास व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड तर्जुमा गरी नियमन सम्बन्धी,
१३. सहरी भू-उपयोग नीति, वस्ती विकास नीति, सहरी वातावरण अनुकूलन उपयोग नीति, शहरी विकास मापदण्ड तर्जुमा र नियमन सम्बन्धी,

१४. सहरी विकास सम्बन्धमा पेश भएका विषयहरुमा राय तथा परामर्श सम्बन्धी,
१५. सहरी तथा वस्ती विकास मापदण्ड सम्बन्धी,
१६. प्रदेश र स्थानीय तहमा सहरी विकास योजना तर्जुमा, स्रोत पहिचान एवं परिचालन, कार्यान्वयन एवं सञ्चालन व्यवस्थापनमा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी ।

(अ) शहरी पूर्वाधार शाखा

१. सहरी भूउपयोग तथा सहरी विकास नीति, योजना तर्जुमा सम्बन्धी,
२. सहरी पूर्वाधार विकासको नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र अनुगमन सम्बन्धी,
३. सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित सहरी भौतिक पूर्वाधा) सहरी सडक, सहरी खानेपानी, फोहोरमैला व्यवस्थापन आदि) आयोजनाहरुबाट प्राप्त उपलब्धि, सेवास्तर) परिणात्मक तथा गुणात्मक) तथा अन्य व्यवस्थापकीय सूचनाहरुको सङ्कलन तथा पृष्ठपोषण सम्बन्धी,
४. नयाँ नगर निर्माण तथा सहरी क्षेत्र विस्तारको नीति तर्जुमा, योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन सम्बन्धी,
५. भौतिक विकास आयोजनाको तयारी, वर्गीकरण र आयोजना बैक तयार गर्ने सम्बन्धी,
६. सहरी पुर्वाधारमा निजी क्षेत्र लगायतको लगानीको नीति सम्बन्धी,
७. सहरी पुर्वाधारसँग सम्बन्धित निकायहरुसँग गर्ने समन्वय एवं सहकार्य सम्बन्धी,
८. विशिष्ट प्रकृतिका सहरी संरचनाको योजना तर्जुमा, अनुगमन, नियमन, मूल्यांकन तथा समन्वय सम्बन्धी,
९. सहर निर्माण, पुनर्निर्माण तथा सहरी पुनर्उत्थान (Urban Regeneration), नयाँ सहरी आयामहरु (New Urban Dimension-Urban Economic Corridor, Mega City, Smart City, Food Green City, New Towns-Mid Hill and Tarai Madhesh, Cluster City Development) को नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी ।

(आ) अन्तर प्रादेशिक विकास योजना समन्वय शाखा

१. अन्तर प्रादेशिक सहरी विकास योजनाको आवश्यकता पहिचान तथा आयोजनागत र पुरक लगानी (Matching Fund) सम्बन्धी,
२. सहरी भौतिक विकास योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, समन्वय, अनुगमन र मूल्याङ्कन सम्बन्धी,
३. उदीयमान शहर (Emerging Towns) लाई दिइने अनुदान, तिनको संस्थागत विकासका लागि नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन सम्बन्धी,
४. प्रदेश एवं स्थानीय तहहरुसंगको समन्वयमा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना तयार गर्ने, सोको डिजाइन, निर्माण सम्बन्धमा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने सम्बन्धी,
५. सहरी विकासमा संलग्न संघ, प्रदेश, स्थानीय तह लगायतका सरकारी, विकास साझेदार, गैर सरकारी र निजी संस्था तथा निकायहरुबीच समन्वय सम्बन्धी,
६. नगर विकास कोष सम्बन्धी,

७. राष्ट्रिय लोकमार्ग तथा सहायक मार्ग वरिपरि विकास भईरहेका सहर र बस्तिको भौतिक विकास योजना तर्जुमा, अनुगमन, निरीक्षण, सुपरिवेक्षण सम्बन्धी,
८. गाउँ नगर अन्तरसम्बन्ध सम्बन्धी ।

(इ) सामाजिक समन्वय शाखा

१. लैंगिक सामाजिक समावेशिकरणको नीति तर्जुमा सम्बन्धी,
२. लैंगिक सामाजिक समावेशिकरणबारे गैरसरकारी संस्थाहरुको परिचालन तथा अनुगमन सम्बन्धी,
३. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुसँग सम्बन्धित आवधिक एवं वार्षिक योजनामा भवन, आवास तथा योजना महाशाखासँग समन्वय गरी लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, मूल्यांकन सम्बन्धी,
४. लैंगिक र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरुसँग सम्पर्क एवं समन्वय सम्बन्धी,
५. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुबाट सञ्चालन गरिने विकास निर्माण कार्यहरुमा जनसहभागिता प्रवर्द्धन सम्बन्धी ।

ग) भवन, आवास तथा योजना महाशाखा

१. बसोबास र बस्ती विकास, लोपोन्मुख, सिमान्तकृत, गरिब, ज्येष्ठ नागरिक, सहरी विपन्न वर्ग तथा सहरी आवास विहीनको आवास व्यवस्थापन सम्बन्धी,
२. राष्ट्रिय भवन संहिता कार्यान्वयनको अनुगमन एवं मूल्यांकन सम्बन्धी,
३. आवासको हक कार्यान्वयन गर्न राष्ट्रिय आवास नीति तर्जुमा / परिमार्जन, कार्यान्वयन तथा नियमन सम्बन्धी,
४. सम्माननीयहरु, मन्त्रिपरिषद्का सदस्य, संवैधानिक अङ्गका प्रमुख आदिको आवास व्यवस्था सम्बन्धी,
५. स्मारक, भ्यू टावर, सम्मेलन केन्द्र, प्रदर्शनी केन्द्र प्लनिटोरियम जस्ता विशिष्ट प्रकृतिका सहरी संरचना सम्बन्धी,
६. भवन प्रविधी/ वैकल्पिक निर्माण प्रविधी सम्बन्धमा राष्ट्रिय रूपमा अनुसन्धान, अध्ययन, तालिम संचालन सम्बन्धी,
७. राष्ट्रिय सुरक्षित भवन निर्माण कार्ययोजना कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी,
८. लोपोन्मुख, सिमान्तकृत, गरिब, जेष्ठ नागरिक तथा अन्य लक्षित वर्गलाई जलवायु अनुकूलित, वातावरण मैत्रि तथा बहुविपद प्रतिरोधात्मक आवास व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड तर्जुमा गरी नियमन सम्बन्धी,
९. कार्यान्वयनमा रहेका आयोजनाहरुको सामाजिक, आर्थिक तथा प्राविधिक दृष्टिकोणबाट अनुगमन, मूल्याङ्कन सम्बन्धी,
१०. संयुक्त आवास, सामूहिक आवास, वहुतल्ले आवास तथा जग्गा विकासको योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय सम्बन्धी,

११. आवास तथा भवनको प्राविधिक, आर्थिक, सामाजिक तथा वातावरणीय विषयहरूमा परामर्श उपलब्ध गराउने सम्बन्धी,
१२. संघीय सचिवालयको भवन तथा आवास व्यवस्थापन, संघीय सरकारी भवन र आवासको निर्माण, मर्मत सम्भार, रेखदेख र सुरक्षा सम्बन्धी,
१३. भवन तथा अन्य निर्माण सामग्रीको प्रविधि, अनुसन्धान तथा विकास सम्बन्धी संहिता र मापदण्डको तर्जुमा / परिमार्जन, अनुगमन, मूल्यांकन तथा नियमन सम्बन्धी,
१४. आवास तथा भवन क्षेत्रमा संलग्न सरकारी, गैर सरकारी र निजी संस्था तथा निकायहरूबीच समन्वय सम्बन्धी,
१५. अव्यवस्थित बसोवास सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानुन, मापदण्ड तर्जुमा र नियमन गर्ने सम्बन्धी,
१६. राष्ट्रिय महत्वको आयोजनाबाट विस्थापितका लागि पूनर्वास सम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड तर्जुमा गरी तिनको कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी,
१७. आवास तथा भवन आयोजनाको सम्बन्धमा मन्त्रालय तथा अन्तर्गतका निकायहरूसँग समन्वय तथा परामर्श सम्बन्धी ।
१८. मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभिन्न विकास आयोजनाहरूको तर्जुमा, अनुगमन, मूल्याङ्कन, समन्वय सम्बन्धी,
१९. वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा र संशोधन सम्बन्धी,
२०. अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी, अभिसन्धी, समझौता, समझदारी एवं प्रतिवद्धता कार्यान्वयन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी,
२१. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्थासँग गरिने लगानी प्रवर्द्धन, समझौता, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी,
२२. वारमती एवं यसका सम्पूर्ण सहायक नदीहरूको तटवन्ध निर्माण, करिडोर निर्माण, ढल व्यवस्थापन, जल प्रवाह वृद्धि, सरसफाई तथा सौन्दर्यीकरण सम्बन्धी,
२३. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयहरूमा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन सम्बन्धी,
१. द्वन्द्वोत्तर शान्ति तथा पुनर्निर्माण सम्बन्धी ।

(अ) भवन शाखा

१. राष्ट्रिय भवन संहिताको परिमार्जन, सूचना प्रवाह, कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धी,
२. संघीय सरकारी भवन एवं निवासहरूको रेखदेख, सुरक्षा तथा तथ्याङ्क सम्बन्धी,
३. सरकारी भवनहरूको निर्माण तथा मर्मत सम्बन्धी,
४. भवन निर्माणको नीति, मापदण्ड तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी,
५. भवन निर्माण प्रविधि तथा भवन निर्माण सामग्रीहरूको अनुसन्धान, विकास सम्बन्धी,
६. भवन ऐन तथा नियमावलीको प्रभावकारी कार्यान्वयन सम्बन्धी,
७. भवन तथा अन्य निर्माण सामग्रीको प्रविधि, अनुसन्धान तथा विकास सम्बन्धी संहिता र मापदण्डको तर्जुमा / परिमार्जन, अनुगमन, मूल्यांकन तथा नियमन सम्बन्धी,

८. सभागृह, प्रदर्शनी केन्द्र, रंगशाला, अस्पताल, वसपार्क, भ्यू टावर लगायतका विशिष्ट प्रकृतिका सहरी भवन संरचनाहरुको योजना तर्जुमा, अनुगमन एवं मूल्यांकन सम्बन्धी ।
९. विपद् जोखिम न्यूनीकरणको नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धी,
१०. विपद् प्रभावित परिवारको पुनःस्थापना सम्बन्धी नीति तर्जुमा र कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धी,
११. आवासजन्य विपद् जोखिम व्यवस्थापनबारे जनचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी,
१२. विपद् व्यवस्थापनका लागि अन्य सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय सम्बन्धी,
१३. स्मारक, भ्यू टावर, सम्मेलन केन्द्र, प्रदर्शनी केन्द्र प्लनिटोरियम जस्ता विशिष्ट प्रकृतिका सहरी संरचना सम्बन्धी,
१४. भवन प्रविधि/ वैकल्पिक निर्माण प्रविधि सम्बन्धमा राष्ट्रिय रूपमा अनुसन्धान, अध्ययन, तालिम संचालन सम्बन्धी,
१५. राष्ट्रिय सुरक्षित भवन निर्माण कार्ययोजना कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी,
१६. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयहरुमा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण र वातावरणीय प्रभावको मूल्यांकन सम्बन्धी,
१७. द्वन्द्वोत्तर शान्ति तथा पुनर्निर्माण सम्बन्धी ।

(आ) आवास शाखा

१. राष्ट्रिय आवास सम्बन्धी नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी,
२. सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रहरुबाट सञ्चालन गरिएका आवास सम्बन्धी आयोजनाबाट प्राप्त उपलब्धी, सेवास्तर (परिमाणात्मक तथा गुणात्मक) तथा अन्य व्यवस्थापकीय सूचनाहरुको सङ्कलन, विश्लेषण तथा पृष्ठपोषण सम्बन्धी,
३. आवासीय जग्गा विकासको नीति तर्जुमा एवं कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन सम्बन्धी,
४. संयुक्त आवास, सामूहिक आवास, वहुतल्ले भवन र आवास तथा जग्गा विकास सम्बन्धी नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र अनुगमन सम्बन्धी,
५. आवास क्षेत्रमा नीजि क्षेत्रको भूमिका सम्बन्धमा नीति तर्जुमा तथा समन्वय सम्बन्धी,
६. आवास तथा भवन क्षेत्रमा संलग्न सरकारी, गैर सरकारी र निजि संस्था तथा निकायहरुबीच समन्वय सम्बन्धी,
७. अव्यवस्थित बसोवास सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा र नियमन गर्ने सम्बन्धी,
८. लोपोन्मुख, सीमान्तकृत, गरिव, ज्येष्ठ नागरिक, शहरी विपन्न तथा सहरी आवास विहिनका लागि आवास व्यवस्थापनको नीति, कानून र मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन सम्बन्धी,
९. अव्यवस्थित बसोवास सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा र नियमन गर्ने सम्बन्धी,
१०. राष्ट्रिय महत्वको आयोजनाबाट विस्थापितका लागि पूर्वास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा गरी तिनको कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी ।

(ई) योजना तथा वैदेशिक समन्वय शाखा

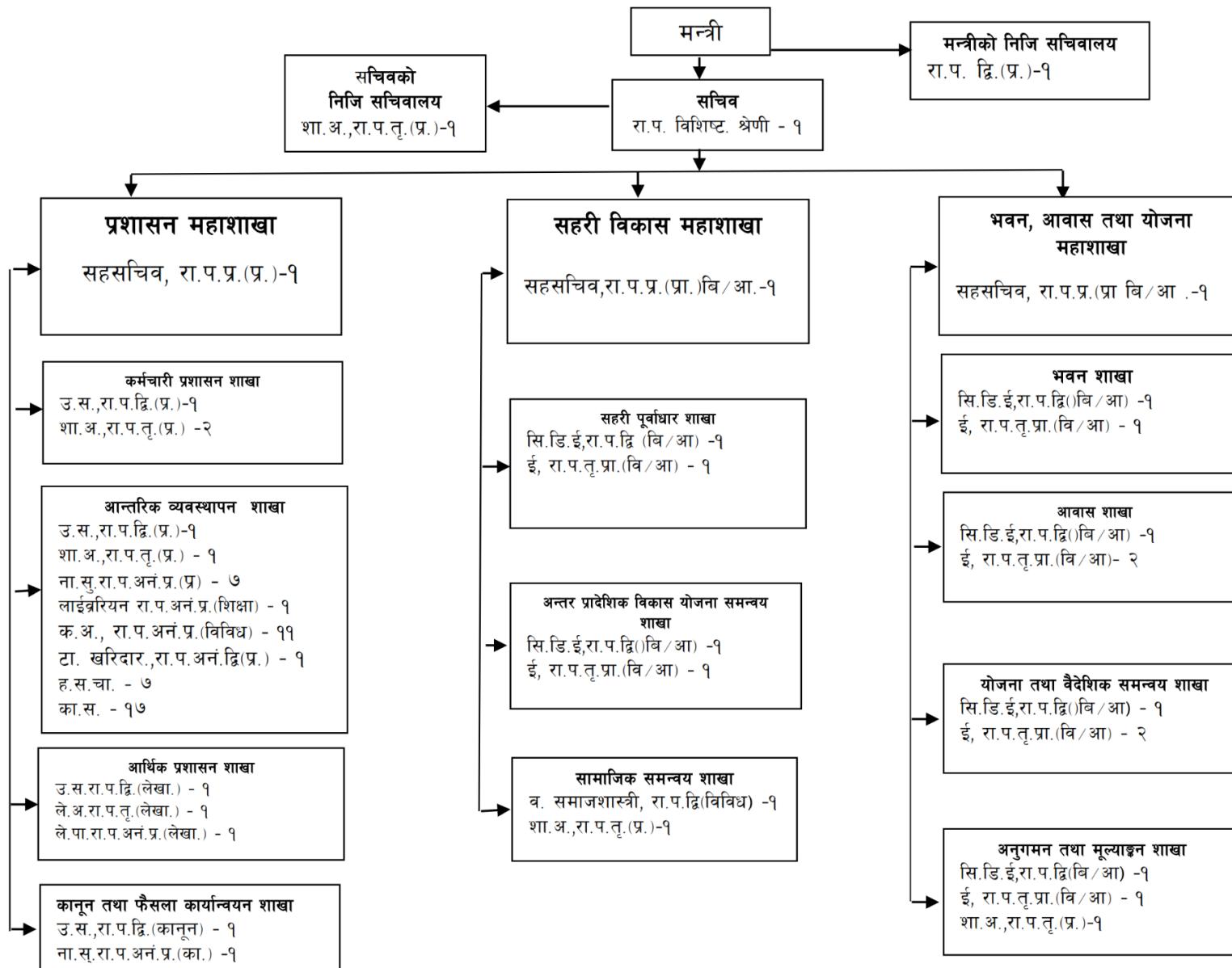
१. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुको कार्यक्रम तर्जुमा, वार्षिक योजना, बजेट प्रक्षेपण र बजेट सिलिड सम्बन्धी,
२. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुका आयोजनाको वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृति / संशोधन सम्बन्धी,
३. मन्त्रालय अन्तर्गत संचालित विभिन्न विकास कार्यक्रमबीच समन्वय सम्बन्धी,
४. मन्त्रालय अन्तर्गत संचालन हुने कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुको लागि जनशक्ति प्रक्षेपण एवं दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धी,
५. वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृतिबारे सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय सम्बन्धी,
६. मन्त्रालयको सूचना संप्रेषण सम्बन्धी,
७. मन्त्रालय र अन्तर्गत विदेशी लगानी प्रबद्धन सम्बन्धी,
८. अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी, अभिसन्धी, समझौता, समझदारी एवं प्रतिवद्धता कार्यान्वयन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी,
९. वैदेशिक सहयोगबाट संचालन हुने आयोजनाहरुका सम्बन्धमा भएका समझौता तथा अभिलेख सम्बन्धी,
१०. वैदेशिक सहयोगका लागि विकास साझेदारको पहिचान सम्बन्धी,
११. वैदेशिक सहयोग नीतिको अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण सम्बन्धी,
१२. वैदेशिक सहयोग अन्तर्गत संचालन हुने कार्यक्रम तथा आयोजना तर्जुमा सम्बन्धी,
१३. अन्तर्राष्ट्रिय विकास साझेदारहरुसँग समन्वय सम्बन्धी,
१४. आयोजनामा आवद्ध विदेशीहरुको प्रवेशाज्ञा सम्बन्धी,
१५. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुको वैदेशिक सहयोग सम्बन्धमा आईपर्ने अन्य कार्यहरु ।

(उ) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा

१. मन्त्रालय र अन्तर्गतका आयोजनाहरुको मासिक, चौमासिक, अर्धवार्षिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी, अभिलेख र समीक्षा सम्बन्धी,
२. विकास आयोजनाहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचक तयारी सम्बन्धी,
३. मन्त्रालय र अन्तर्गत संचालित आयोजनाहरुको अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी,
४. मन्त्रालय स्तरीय विकास समस्या समाधान समितिको वैठक र सो समक्ष पेश गर्ने सुझाव सम्बन्धी,
५. राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समिति र राष्ट्रिय योजना आयोगको केन्द्रीय अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा सम्बन्धी,
६. मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुबाट भए गरेका कार्यहरुको प्रगति विवरण पुस्तिका प्रकाशन सम्बन्धी,
७. मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट संचालित विभिन्न विकास आयोजनाहरुको आवधिक समीक्षा सम्बन्धी,
८. आयोजनाहरुको प्रभाव मूल्याङ्कन सम्बन्धी ।

(पुनर्न- नेपाल सरकार (मन्त्रीपरिषद्) को मिति २०७९।०४।१९ को निर्णयानुसार यस मन्त्रालयमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय अन्तर्गतको स्थानीय पूर्वाधार विभागको समेत जिम्मेवारी भई मन्त्रालयमा स्थानीय पूर्वाधारतर्फ हेर्ने महाशाखा रहेको भएतापनि उक्त महाशाखा र अन्तर्गतका शाखाहरूको दरबन्दी र कार्यविवरण स्वीकृत भइनसकेकोले यो प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन)

सहरी विकास मन्त्रालयको संगठन तालिका

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

क्र.सं.	महाशाखा	पद	जिम्मेवार अधिकारी
१.	प्रशासन महाशाखा	सह-सचिव	श्री प्रदीप परियार
क.	कर्मचारी प्रशासन शाखा	उप-सचिव	श्री डिल्लीराज श्रेष्ठ
ख.	आन्तरिक व्यवस्थापन तथा सुशासन प्रवर्द्धन शाखा	उप-सचिव	श्री जीवनराज सेठाई
ग.	आर्थिक प्रशासन शाखा	उप-सचिव	श्री हीरा न्यौपाने
घ.	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उप-सचिव	श्री उपेन्द्र केशर खनाल
२.	सहरी विकास महाशाखा	सह-सचिव	श्री पद्म कुमार मैनाली
क.	सहरी पूर्वाधार शाखा	सि.डि.इ	श्री सुमन सालिके
ख.	अन्तर प्रादेशिक विकास योजना समन्वय शाखा	सि.डि.इ	
ग.	सामाजिक समन्वय शाखा	वरिष्ठ समाजशास्त्री	श्री कमल अधिकारी
३.	भवन आवास तथा योजना महाशाखा	सह-सचिव	श्री दिलीप भण्डारी
क.	भवन शाखा	सि.डि.इ	श्री चन्द्रशेखर महतो
ख.	आवास शाखा	सि.डि.इ	श्री
ग.	योजना तथा विकास सहायता समन्वय शाखा	सि.डि.इ	श्री सुरेश कुमार वार्गले
घ.	अनुगमन तथा मुल्यांकन शाखा	उपसचिव	श्री प्रेमराज लुईटेल
४.	स्थानीय पूर्वाधार महाशाखा	सहसचिव	श्री महेश अर्याल
क.		सि.डि.ई.	श्री जनकराज पन्त
ख.		सि.डि.ई.	श्री निरुपम मिश्र

६. सेवा प्रदान गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधी:

प्रचलित कानून बमोजिम।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकार:

शाखाबाट महाशाखामा पेश भई कार्यको प्रकृति अनुसार श्रीमान् सचिवज्यू वा माननीय मन्त्रीज्यूबाट निर्णय हुने।

८. निर्णय उपर गुनासो सुन्ने अधिकारी:

उप-सचिव, आन्तरिक व्यवस्थापन तथा सुशासन प्रवर्द्धन शाखा

९.क. सम्पादन गरेको कामको विवरण:

शहरी विकास मन्त्रालयले मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु तपशिलका निकायहरुबाट सम्पादन गर्ने/गराउने गर्दछ। ती निकायहरुबाट हाल संचालनमा रहेका योजना/कार्यक्रमहरु विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

क्र.सं.	निकायको नाम	ब.उ.शि.नं.	संचालित योजना/कार्यक्रम	प्रमुख कार्यक्रमहरू
1	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग	३४७०१०११	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग	१. नगरपालिकाहरू सघन रूपमा शहरी विकासकालागि सडक, नाला, वसपार्क लगायतका शहरी पूर्वाधार विकास गर्ने विभिन्न योजनाहरू सञ्चालन ।
2.		३४७०१०१३	संघीय सहरी विकास आयोजना कार्यान्वयन कार्यालयहरू	२. समग्रमा ५४ (१२ वटा मध्येपहाडी लोकमार्ग, १५ वटा हुलाकी लोकमार्ग र तराई मधेशका, १७ वटा स्मार्ट शहर, १० वटा Transhimalayan (हिमाली शहर) - नयाँ शहरहरूमा विभिन्न अध्ययन, DPR तयारी तथा पूर्वाधार निर्माण कार्य गर्ने ।
3.		३४७०११०१	आवास व्यवस्था कार्यक्रम	३. असुरक्षित स्थानमा छारिएर रहेका छिटपुट वस्तीहरूलाई स्थानान्तरण गरी पुर्नवास गराउन, आवश्यक सम्पूर्ण सेवा सुविधाहरू पुऱ्याई एकीकृत रूपमा जग्गा र वस्ती व्यवस्थापन गर्ने ।
4.		३४७०११०२	एकीकृत कार्यमूलक योजना (शहरी विकास)	४. पराल वा खरको छाना मुनी भएका घर परिवारलाई जस्तापाताको छानामुनी ल्याउन अनुदान दिने ।
5.		३४७०११०३	सघन शहरी विकास कार्यक्रम	५. Emergency shelter निर्माण गर्ने ।
6.		३४७०११०५	भवन निर्माण संहिता सरकारी भवन निर्माण	६. अन्तर्राष्ट्रिय सभाहल, भ्यु टावर, बहुउद्देश्यीय सभाहल लगायतका सरकारी भवन निर्माण गर्ने ।
7.		३४७०११०७	नेपाल - भारत सीमा एकीकृत जाँच चौकी विकास आयोजना	७. विशिष्ट प्रकारको संरचना भएका सार्वजनिक भवनहरू निर्माण (सझीय संसद भवन, मन्त्री आवासको भवन, प्रदेश प्रमुख तथा मुख्यमन्त्री आवासको भवन इत्यादि) ।
8.		३४७०११०८	शहरी शासकीय क्षमता विकास कार्यक्रम	८. संघीय सरकार अन्तर्गतका संघीय सरकारी कार्यालय भवनहरूको निर्माण तथा मर्मत संभार गर्ने ।
9.		३४७०१११०	नयाँ शहर आयोजना	
10.		३४७०११११	क्षेत्रीय शहरी विकास कार्यक्रम	
11.		३४७०१११४	बस्ती विकास कार्यक्रम	
12.		३४७०१११७	विशेष भवन निर्माण आयोजना	
13.		३४७०१११८	शहरी कोरिडोर आयोजना	
14.		३४७०१११९	शहरी विकास आयोजना	

१५	स्थानीय पूर्वाधार विभाग	३४७०२०९९	स्थानीय पूर्वाधार विभाग	१. कम्तीमा ३० मिनेट हिँडाईको फेरोभित्र पुलको सुविधा पुग्ने गरी झोलुङ्गे तथा सडकपुल निर्माण गर्ने । २. स्थानीय तह प्रशासकीय भवन निर्माण । ३. अन्य स्थानीय पूर्वाधार जस्तै रंगशाला, साना सिंचाई, गुम्बा, प्रादेशिक तथा ग्रामीण सडक निर्माण /स्तारोन्नती ।
१६		३४७०२१०२	ग्रामीण सडक सञ्जाल सुधार आयोजना	
१७		३४७०२१०३	झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	
१८		३४७०२१०४	ग्रामीण पहुंच कार्यक्रम	
१९		३४७०२१०५	स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुंच सुधार परियोजना	
२०		३४७०२१०६	साना सिंचाई कार्यक्रम	
२१		३४७०२१०७	स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	
२२		३४७०२१०८	ग्रमिण सडक सञ्जाल सुधार आयोजना -ए एफ	
२३		३४७०२१०९	स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम	
२४		३४७०२११०	उच्च पहाडी एवम् हिमाली क्षेत्र समृद्धि कार्यक्रम	
२५		३४७०२१११	कर्णाली समृद्धि कार्यक्रम	
२६		३४७०२११२	प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम	
२७		३४७०१०१२	संघीय सचिवालय निर्माण तथा व्यस्थापन कार्यालय	१. अति बिशिष्ट तथा बिशिष्ट पदाधिकारी हरुको लागि मर्मत संभार, माल समान (फर्निचर, फिनिसिङ) माग बमोजिम उपलब्ध गराउनु ।

२८		३४७००१०९	बागमती सुधार आयोजना	१. बागमती र सहायक नदी किनारालाई अतिक्रमण गरी बसेका घर टहराहरुलाई हटाउने २. सत्तल र मठमन्दिर, ऐतिहासिक सम्पदा पुनर्निर्माण र जिर्णोद्धार प्याकेजहरुमा संरक्षण एवं व्यवस्थापन ३. नदी कोरिडोर निर्माण, beautification कार्य गर्ने
२९	काठमाडौं उपत्यका विकाश प्राधिकरण	३४७७११०९	काठमाडौं उपत्यका विकाश प्राधिकरण	१. काठमाडौं उपत्यका अन्तर्गत विभिन्न शहरी पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार २. काठमाडौं उपत्यकाका विभिन्न स्थानमा जग्गा एकिकरण आयोजनाको संचालन ३. धोबीखोला कोरिडोर निर्माण तथा मर्मत सम्भार
३०		३४७७११०२	धोविखोला कोरिडोर सुधार आयोजना	
३१		३४७०००१२	राष्ट्रिय भवन प्रविधि अनुसन्धान केन्द्र	१. कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिको लागि विभिन्न तालिमहरु संचालन गर्ने ।
३२		३४७५११०९	नगर विकाश कोष	१. पूर्वाधार निर्माणका लागि सहलागानीको modalityमा वित्तीय लगानी गर्ने ।

९.ख. यस अवधिको प्रगति

आ.व. २०७९/०८० मा विनियोजित बजेटको वित्तीय तथा भौतिक प्रगति

क्र.स.	ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रम	विनियोजित बजेट (चालु+ पुँजिगत)	हालसम्मको खर्च (चालु+ पुँजिगत)	रकम रु हजारमा	वित्तीय प्रगति %	भौतिक प्रगति %
क	३७४०००११	शहरी विकाश मन्त्रालय	१०१६००	५२१६७	५१.३५ %	६५.०० %	

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पदः

निकाय प्रमुखः श्री सुरेश आचार्य, नेपाल सरकारको सचिव

सूचना अधिकारीः श्री सुरेश कुमार वाग्ले, सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूचीः

- काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण ऐन, २०४५
- नगर विकास ऐन, २०४५
- नेपाल इन्जिनियरिङ परिषद् ऐन, २०५५
- भवन ऐन, २०५५
- काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण नियमावली, २०६८
- नगर निर्माण योजना कार्यान्वयन नियमावली, २०३२
- नगर विकास कोष नियमावली, २०५४
- भूकम्पबाट पूर्णरूपमा क्षति भएका आवास पुनर्निर्माण अनुदान वितरण कार्यविधि २०७२
- सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७२
- विपद् पीडित पुनर्वास सञ्चालन कार्यविधि, २०७१
- राष्ट्रिय आवास योजना, २०७१
- भवन निर्माणको नमूना मापदण्ड, २०७१
- लैडिंगक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मार्गदर्शन, २०७०
- उद्यान विकास तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५
- जनता आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन नमूना कार्यविधि, २०७५
- जोखिमयुक्त वस्ती स्थानान्तरण तथा एकीकृत वस्ती विकास सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- सुरक्षित नागरिक आवास कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७५
- आन्तरिक नियन्त्रण निर्देशिका, २०७३
- बाढी पहिरोबाट क्षतिग्रस्त भएका निजी आवास पुनर्निर्माण अनुदान वितरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७३
- वस्ती विकास, सहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत निर्माण (संशोधनसहित) मापदण्ड, २०७३

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरणः

- बुंदा नं: ९.ख मा उल्लेख भएको

१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण:

रकम रु हजारमा

बेरुजु वर्गीकरण	आ.व. ०७९/०८० हाल सम्मको बेरुजु	फछ्यौट भएको	फछ्यौट %
नियमित गर्ने	३९,२३,३६३	४,१८७	०.१०७%
असुल उपर गर्नुपर्ने	६,७४,२३१	६,२१३	०.९२%
कर्मचारी पेशकी	५,०४७	-	०.००%
मोविलाईजेशन पेशकी	३४,६९,२७५	४५,६३१	१.३१%
जम्मा	८०,७१,९९६	५६,०३१	०.७०%

१४. अधिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गरेको भए सो को विवरण:

गत आ.व.को सूचनामा भएको

१५. सार्वजनिक निकायको बेभसाईट भए सो को विवरण:

www.moud.gov.np

१६. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको सहायता, ऋण, अनुदान एंव प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण:

वैदेशिक सहायता संलग्न आयोजनाहरूको स्रोत विवरण — २०७९/८०

(रु.हजारमा)

	वैदेशिक अनुदान	वैदेशिक ऋण	जम्मा बजेट	कैफियत
	जम्मा अनुदान	जम्मा ऋण		
३४७ शहरी विकास मन्त्रालय	६१५८५००	९२६४७८४.२८५	१५४२३२८४.२९	
३४७००१०१ बागमती सुधार आयोजना	०	१३९३०००	१३९३०००	
३४७०१०११ शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग	०	१४९९००	१४९९००	
३४७०१०११ शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग	३८९८२००	०	३८९८२००	
३४७०१०११ शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग	०	२०००००	२०००००	
३४७०१०११ शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग	०	२०००००	२०००००	
३४७०११०८ शहरी शासकीय क्षमता विकास कार्यक्रम	०	२२००००	२२००००	

34701111 क्षेत्रीय शहरी विकास कार्यक्रम	0	2294700	2294700	
34701119 शहरी विकास आयोजना	0	280500	280500	
34702102 ग्रामीण सडक सञ्चाल सुधार आयोजना	0	2281484.285	2281484.285	
34702103 झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	317500	0	317500	
34702104 ग्रामीण पहुंच कार्यक्रम	416000	0	416000	
34702105 स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुंच सुधार परियोजना	320000	0	320000	
34702106 साना सिंचाई कार्यक्रम	141800	0	141800	
34702108 ग्रमिण सडक संजाल सुधार आयोजना -ए एफ	0	245200	245200	
34702109 स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम	765000	0	765000	
34702112 प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम	300000	2000000	2300000	

१७. सार्वजनिक निकायले संचालन गरेको कार्य कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदनः

बुंदा नं: ९ (क) र ९ (ख) मा उल्लेख भएको

१८. सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकीएको समयवधि:

नभएको

१९. सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवदेन र सो उपर सूचना दिएको विवरणः

क्र.स	सूचना माग गर्ने व्यक्ति/संस्था	माग गरिएको विषय	माग गरिएको मिति	सूचना दिएको विवरण	मिति	कैफियत
१.	श्री भेष राज लुइटल	राष्ट्रिय आवास कम्पनीका अध्यक्षज्यूको नियुक्तीको सम्बन्धमा ।	November 11,2022	उपरोक्त अनुसार सूचना उपलब्ध गराइएको	२०७९/०८/०७	
२.	श्री सुनिल गौतम/ लक्ष्मी एस इन्टरप्राइजेज	लक्ष्मी एस इन्टरप्राइजेज फर्मले भुक्तानी कहिले सम्म पाउने भन्ने सम्बन्धमा ।	२०७९/०८/२८	सो सम्बन्धमा आवश्यक काम कारबाही अघि बढाइएको भनी जानकारी दिइएको ।	२०७९/०९/०७	
३.	श्री रामशरण कुँवर/ दीपकिरण प्रिन्टिङ एण्ड ट्रेडर्स	दीपकिरण प्रिन्टिङ एण्ड ट्रेडर्स फर्मले भुक्तानी कहिले सम्म पाउने भन्ने सम्बन्धमा ।	२०७९/०८/२८	सो सम्बन्धमा आवश्यक काम कारबाही अघि बढाइएको भनी जानकारी दिइएको ।	२०७९/०९/०७	
४.	श्री मोतीराम पोखरेल/ अजय शुभ ट्रेडर्स	अजय शुभ ट्रेडर्स फर्मले भुक्तानी कहिले सम्म पाउने भन्ने सम्बन्धमा ।	२०७९/०८/२८	सो सम्बन्धमा आवश्यक काम कारबाही अघि बढाइएको भनी जानकारी दिइएको ।	२०७९/०९/०७	
५.	श्री कृष्ण हरी चौलागाई/ माता इन्टरप्राइजेज	माता इन्टरप्राइजेज फर्मले भुक्तानी कहिले सम्म पाउने भन्ने सम्बन्धमा ।	२०७९/०८/२९	सो सम्बन्धमा आवश्यक काम कारबाही अघि बढाइएको भनी जानकारी दिइएको ।	२०७९/०९/०७	
६.	श्री पूर्ण प्रसाद मिश्र	अध्ययन एवं जानकारी प्रयोजनको निमित्त मन्त्रालका	२०७९/१०/०९	सूचना उपलब्ध गराइएको ।	२०७९/११/०५	

		सूचना तथा तथ्याङ्क माग				
७.	श्री श्याम राई	विवरण उपलब्ध गराइदिने बारे ।	२०७९/१०/२२	विवरण उपलब्ध गराइएको ।	२०७९/११/ १९	
८.	सर्मिला न्यौपाने, विजनेस क्यापिटल मेनेजमेन्ट प्रा.ली	क्यापिटल बिजनेस म्यागजिनमा समाचार प्रकाशनका लागि सूचना उपलब्ध गराइ दिने बारे ।	२०७९/११/१५	यस मन्त्रालयमा रहनुभएका पछिल्ला ५ वटा मन्त्रिज्यूहरू बाट मन्त्रालयको काममा सुधार ल्याउने योजना अनुसार छुट्टै कुनै सुझाव कार्यदल, संगठन, समिति गठन भएको नपाइएको व्यहोरा निर्देशानुसार सूचित गराइएको	२०७९/११/ २५	
९.	राष्ट्रीय सूचना आयोग	आदेश कार्यान्वयन सम्बन्धमा ।	२०७९/११/१९	सूचना उपलब्ध गराइएको / लिखित जवाफ दर्ता गरिदिने	२०७९/११/ ०५- २०७९/१२/ १७	
१०.	ऋषिराम पौड्याल	सूचना तथा विवरणको प्रमाणित प्रतिलिपि पाउँ भन्ने बारे ।	२०७९/१२/०९	सूचना तथा विवरण उपलब्ध गराइएको ।	२०७९/१२/ २३	
११.	श्री भेषराज लुइटेल	Information Rules made for Building construction	April12, 2023	सूचना उपलब्ध गराइएको ।	२०७९/०१/ ०८	

२०. सार्वजनिक निकायका सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सो को
विवरण:

छैन